

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/149/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117219847
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6117219847.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti H., N. nar. XX.X.XXXX a F. nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti matky Mgr. L. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., H. XX, právne zastúpená Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o. so sídlom Bratislava, Ďumbierska 3F a otca Mgr. F. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Banská Bystrica, M. R. XX, právne zastúpený Lion Law Partners s.r.o. so sídlom Banská Bystrica, Komenského 14 A, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Maloleté deti H., N., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX sa zverujú do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov sa bude realizovať v týždennom intervale s tým, že od nedele od 18:00 hod. párneho týždňa v roku do nedele 18:00 hod. nepárneho týždňa v roku osobnú starostlivosť o maloleté deti bude zabezpečovať matka a od nedele od 18:00 hod. nepárneho týždňa v roku do nedele do 18:00 hod. párneho týždňa v roku osobnú starostlivosť o maloleté deti bude zabezpečovať otec.

II. Obaja rodičia sú oprávnení zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok v bežných veciach.

III. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletými deťmi H., N., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX každý nepárny rok počas Vianočných prázdnin od 23.12. od 17:00 hod. do 26.12. do 17:00 hod., každý párný rok počas Vianočných prázdnin od 27.12. od 17:00 hod. do 06.01. do 17:00 hod. nadväzujúceho kalendárneho roka, každý párný rok od štvrtku predchádzajúcemu Veľkej noci od 17:00 hod. do utorka do 17:00 hod. po Veľkej noci.

IV. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi H., N., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX každý párný rok počas Vianočných prázdnin od 23.12. od 17:00 hod. do 26.12. do 17:00 hod., každý nepárny rok počas Vianočných prázdnin od 27.12. od 17:00 hod. do 06.01. do 17:00 hod. nadväzujúceho kalendárneho roka, každý nepárny rok od štvrtku predchádzajúcemu Veľkej noci od 17:00 hod. do utorka do 17:00 hod. po Veľkej noci.

V. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletými deťmi H., N., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX počas letných prázdnin od 01.07. od 17:00 hod. do 16.07. do 17:00 hod. a od 01.08. od 17:00 hod. do 16.08. do 17:00 hod.

VI. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi H., N., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX počas letných prázdnin od 16.07. od 17:00 hod. do 01.08. do 17:00 hod a od 16.08. od 17:00 hod. do 01.09. do 17:00 hod.

VII. Matka je oprávnená v stanovený deň a hodinu maloleté deti od otca prevziať pred vchodom do obytného domu otca a otec je povinný v stanovený deň a hodinu maloleté deti matke odovzdať pred vchodom do jeho obytného domu.

VIII. Otec je oprávnený v stanovený deň a hodinu maloleté deti od matky prevziať pred vchodom do obytného domu matky a matka je povinná v stanovený deň a hodinu maloleté deti otcovi odovzdať pred vchodom do jej obytného domu.

IX. Rodičia sa zaväzujú odovzdávať si maloleté deti s potrebnými osobnými vecami a maloleté deti na odovzdanie druhému rodičovi riadne pripraviť.

X. Rozsudok je vo výrokoch o striedavej osobnej starostlivosti, o zastupovaní maloletých detí a správe ich majetku v bežných veciach, o styku (výroky I. až IX.) predbežne vykonateľný jeho doručením.

XI. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého N. H., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 70 eur mesačne a maloletú F. H., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 50 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

XII. Súd p r i z n á v a znalcovi z odboru - Psychológia, odvetvie - Klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, Mgr. D. S., s miestom výkonu činnosti Z. nábrežie XX, C., zapísanému v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov vedenom Ministerstvom spravodlivosti SR, pod ev. č. XXXXXX, znalečné v sume 521,04 eura.

XIII. Súd u p r a v u j e učtáreň Okresného súdu Banská Bystrica, aby štátu zaplatil trovy spočívajúce zo zaplatenej časti znalečného v sume 271,04 eura zo zálohy zloženej na znalecké dokazovanie vedenej pod položkou denníka D14 242 2018 v sume 125 eur a zo zálohy zloženej na znalecké dokazovanie vedenej pod položkou denníka D14 441 2018 v sume 125 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

XIV. Otec je povinný zaplatiť štátu náhradu trov konania v sume 10,52 eura, pripojeným príkazom na úhradu v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

XV. Matka je povinná zaplatiť štátu náhradu trov konania v sume 10,52 eura, pripojeným príkazom na úhradu v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

XVI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 07.07.2017 domáhal zverenia maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti s tým, že bude oprávnený maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach, upravenia styku matky s maloletými deťmi na každý párny týždeň v kalendárnom roku od štvrtku do nedele, počas Vianoc a Veľkej noci, a uloženia matke povinnosť prispievať na výživu maloletých detí. V návrhu uviedol, že maloleté deti sa od ich rozchodu v roku 2014 nachádzajú v pravidelných intervaloch u oboch rodičov v pomere krátky a dlhý týždeň, avšak tento spôsob nie je v záujme maloletých detí pre odlišné životné podmienky rodičov, odlišnú výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Rodičia nevedia spolu komunikovať. Matka preferuje alternatívny spôsob života, ktorý je v rozpore so záujmom maloletých detí. V jeho domácnosti vie maloletým deťom zabezpečiť všestranné, stabilné a harmonické prostredie. V návrhu matke vytkol jej pôsobenie v Základnej škole D. (U. ruky), nedostatočný bytový štandard v základnej škole, od júna 2016 v rodinnom dome v V.. Matka odmietala očkovania maloletých detí, odmietala deťom podávať lieky, nedodržiavala hygienu maloletých detí, výskyt vší, pretože maloletým deťom neumývala vlasy. Rozdielnosť vo výchove sa prejavuje v odlišnom dennom režime maloletých detí. Deti prenecháva do starostlivosti iných osôb. U maloletých detí zanedbávala výučbu, u maloletého N. školskú dochádzku, striedala partnerov. Dochádzalo k prenosu citového rozpoloženia z matky na maloletú F.. Zároveň poukázal na nebezpečenstvo účasti matky na akciách S. age.

2. Matka vo vyjadrení k návrhu dňa 21.08.2017 uviedla potrebu zmeny aktuálneho stretávania sa maloletých detí s rodičmi, nakoľko ho považuje za nevyhovujúci. Zverenie maloletých detí do starostlivosti otca by generovalo zásadný zásah do ich práva na prístup k obidvom rodičom. Maloletá F. je na ňu citovo naviazaná, zníženie rozsahu stretávania by spôsobilo trvalý negatívny zásah do jej vývoja. Je pripravená súhlasiť s tým, aby maloletý N. bol v starostlivosti otca, avšak v takom nastavení, aby

došlo v čo najnižšej miere k pretrhnutiu súrodeneckého vzťahu. K ostatným detailom v návrhu uviedla, že sa vyjadri na pojednávaní.

3. Opatrovník vo vyjadrení doručenom súdu dňa 13.11.2017 uviedol, že otec trvá na podanom návrhu, podľa matky striedavá osobná starostlivosť funguje, a je najdôležitejšie, aby deti mali oboch rodičov. Matka uznáva dôležitosť otca, preto chce, aby deti boli s otcom aj s ňou. Maloleté deti majú u nej zabezpečené hygienické podmienky, maloletý dodržiava školskú dochádzku, deti sú materiálne zabezpečené. Nevie si predstaviť rozdeliť súrodencov. Matka býva v prenajatom rodinnom dome, kde má prenajatú izbu a samostatnú kúpeľňu. Ostatné priestory sú spoločné s ďalšou osobou a dvomi deťmi. Maloletá F. má problém s pomočovaním. Z rozhovoru s maloletým N. vyplynulo, že je zvyknutý na striedavý pobyt u oboch rodičov, vyhovuje mu a chcel by, aby to tak ostalo naďalej. Šetrením boli zistené podmienky pre zdravý psychický a fyzický vývin maloletých detí v domácnosti oboch rodičov.

4. Súd z ďalšieho obsahu spisu (v rozsahu 1248 strán) s poukazom na § 204 CSP a čl. 13 CMP poukazuje na zistené skutočnosti:

Súd z vyjadrenia právneho zástupcu otca na pojednávaní dňa 16.11.2017 zistil, že matka spochybnila a verbálne zaútočila na manželku otca, že jej vadila jej prítomnosť na konzultáciách v škole. Otec spochybnil výchovné schopnosti a zodpovednosť matky pre jej alternatívne zmysľanie. Otec vie zabezpečiť sústavnú a dôslednú starostlivosť, výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých detí. Deti sú zmätené, neistota, neočakávané situácie reakcie zo strany matky nie sú v najlepšom záujme maloletých detí. Otec na pojednávaní uviedol, že od podania návrhu naďalej zabezpečujú striedavú osobnú starostlivosť, ktorá sa realizuje krátky a dlhý týždeň. Právny zástupca matky poukázal na vyjadrenie opatrovníka, že prostredie matky je stabilné, a to u rodičov matky, nenašli sa tam žiadne pochybenia. Matka uviedla, že súhlasila s tým, že maloleté deti sa nebudú sťkať s osobou L. W., s ktorým nemá veľmi blízky vzťah. Je to človek, ktorý sa nachádza v okruhu jej širších známych, zúčastňuje sa občas aktivít, ktoré sa nachádzajú v priestore, v ktorom sa aj on vyskytuje. Užívanie liekov vníma z jej strany ako ústupok, pretože otcovi vadilo akým spôsobom lieči maloleté deti. Deťom podáva lieky predpísané lekárkou. Používa prírodné prípravky, takisto aj doplnkovú liečbu. Kompromis bol urobený v tom, že v čase, keď deti sú v jej starostlivosti a bude vnímať potrebu zmeny liečby pre stav detí, bude kontaktovať doktora. Vyslovene si musela niekoľkokrát vyžiadať informácie o maloletej F., keď mala zachrípnuté hrdlo, nedostala informáciu na prvý krát od otca. Akceptovala tiež ako kompromis účasť manželky otca na stretnutiach v škole, kde v súčasnosti chodí iba ona so splnomocnením. Očkovanie teraz riešili spolu, považuje to za uzavretú kapitolu, rozhodnutia robili spoločne. Po rozchode urobila ústupok a dôverovala otcovi vo výbere vakcín.

Podľa správy z poradensko-psychologického procesu zo dňa 03.05.2018 je rodičovský vzťah napätý, čo sa odráža v rodičovskej komunikácii. Matka sa v rodičovskom vzťahu necíti rovnocenná, nakoľko otec zapája do kontaktu pri preberaní maloletých detí svoju manželku, tiež ju zapája do riešení školských záležitostí, ako je účasť na rodičovskom združení, čo matke nevyhovuje, bráni sa tým, že oni dvaja sú rodičmi maloletých. Matka očakáva pri oslovení otca detí používanie jednotného čísla (deti idú k tebe). Otec maloletých detí toto nepopiera, ale trvá na oslovovaní typu deti sú u nás, nakoľko s manželkou tvorí novú rodinu, pričom sa podieľa na výchove a starostlivosti o deti. Rodičia komunikujú písomne, emailom a SMS. V otázke výchovy nevedia dospieť k dohode.

Otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručený súdu dňa 02.07.2018 odôvodnil zhoršením zdravotného stavu maloletých detí, nespôluprácou matky pri liečbe maloletých detí. Z toho dôvodu mali deti vši (tri krát v roku), neprecvičovala s deťmi doporučené cviky, zanedbala povinnú stomatologickú prehliadku, nedohliada na plnenie školských povinností, u F. došlo k zhoršeniu psychického stavu prejaveneho častým pomočovaním, únikom stolice, obhrýzaním nechťov, strihaním vlasov a detského pyžama. Preto bol nútený navštíviť psychológa, ktorý u maloletej zistil zvýšenú intrapsychickú tenziu ako reakciu na vzťahy v rodinnom systéme. Za alarmujúce považoval informácie o škole Dve ruky, osobe L. W. a L. Z., v prostredí ktorých sa matka pohybuje a kde sa maloletá zúčastňuje spomínaných akcií. Matka je lektorkou organizácie O. the child, ktorú zastrešujú uvedené osoby, na ktorej spoločenskú nebezpečnosť poukázal aj R. M. v blogu. Nemohol súhlasiť s tým, aby sa jeho deti zúčastňovali aktivít, pri ktorých dochádzalo k podozreniu z násilia, dotykom na intímnych miestach, a to aj zo strany dospelých osôb a k predčasnej sexualizácii detí. Po zverejnení informácií začal intenzívne sledovať profily viacerých osôb súvisiacich s O. the child a ostal v šoku, keď na verejnom profile ruskej inštruktorky objavil fotografiu maloletej, ktorá bola odfotená nahá v blízkosti L. W..

Súd uznesením č. k. 32P/149/2017-186 zo dňa 09.07.2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté deti do starostlivosti otca a upravil styk matky s maloletými deťmi na každý párný týždeň v sobotu a nedeľu vždy od 9.00 h do 18.00 h. Zásadné dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia boli, že matka neposkytovala maloletým deťom ochranu ich dôstojnosti, duševného, telesného, citového vývinu, čo mal preukázané psychologickým nálezom maloletej F., umožnením zverejnenia jej nahej fotky, príspevkami matky na sociálnej sieti, prehlásením ZŠ, ktorá s matkou skončila pracovný pomer. Rodičia vo výchove uplatnili diametrálne odlišné prístupy, názory, filozofiu, čo vyvolávalo potrebu stabilizovať výchovné prostredie a prístupy k maloletým deťom, aby nebol ohrozený ich všestranný vývin.

Súd zo znaleckého posudku ustanoveného znalca Mgr. D. S. č. 30/2018 zo dňa 12.07.2018 zistil, že otec pri vyšetrení uviedol, že aj on je do určitej miery alternatívny, prvé centrum pre pôrod našiel on, možno matku tým naštartoval. Otec podľa posudku je osobou introvertnou s prevážením racionálneho fungovania, emočné prežívanie je viac zvnútorňované, vnútorne však city prežíva intenzívnejšie. Emotivita je v bežnom fungovaní stabilná, skôr sa navonok javí ako chudobnejšia. Spôsobilosť otca poskytovať starostlivosť maloletým deťom sa javí ako dostatočná. Z rozhovoru s matkou súd zistil, že sa snažila vo vzťahu hľadať cestu komunikácie, aby to nebolo o tom, že on zarába a ona sa stará o deti, ale aby tam mohla vysloviť svoj názor. Zažívala, že nebola rešpektovaná, jej pocity a potreby boli znehodnocované. Veľa rokov robila len takú popolušku. Po narodení dieťaťa začala vnímať a pozerať na svoje potreby, otec spochybňoval jej pocity. Ona sa ho snažila rešpektovať takého, aký je. Zistila, že je to pre ňu nefunkčné. Podľa znalca je osobnosť matky nestabilná, nedostatočne zrelá s nestabilným sebaobrazom. Málo stabilný hodnotový systém varuje situácie. Koná a rozhoduje podľa svojich pocitov alebo presvedčení iných osôb. Emotivita je mierne nestabilná, emočné reagovanie má vyššiu intenzitu, situácie prežíva intenzívne. Dáva dôraz na prežívanie pred racionalitou. Jej vzťah k maloletému N. je dobre vytvorený s emočným a citovým syténím, má záujem na rozvíjaní osobnosti maloletého, vytvárať podmienky na všestranný rozvoj, ale reflektovanie jeho potrieb, záujmov, či prejavov spokojnosti je mierne oslabená, chce tieto potreby realizovať cez spôsoby, ktoré preferuje ona, ale menej vníma to, či to dieťa berie s uspokojením. Vzťah matky k maloletej F. sa javí na kvalitatívnej dobrej úrovni, je dostatočne emočne a citovo sytény. Snaží sa rovnako reflektovať potreby dieťaťa, má záujem na rozvoji dieťaťa. Z hľadiska spôsobilosti matky poskytovať výchovu a starostlivosť o maloleté deti je zrejmé, že osobnostne by spôsobilosť bola dostatočná, ale v súčasných podmienkach sa javí ako nedostatočne stabilná v zohľadňovaní vhodnosti podmienok pre deti, kedy za ostatné 4 roky zmenila štyri krát bývanie. Vzťah maloletej F. k oboom rodičom je dobre vytvorený s emočným a citovým základom. Maloletý N. v teste rodinných vzťahov priraduje pozitívne výroky matke aj otcovi, s minimálnou prevahou v prospech matky, aj negatívne výroky priraduje k oboom rodičom, opäť s minimálnou prevahou v neprospech otca. Toto rozdelenie svedčí pre schopnosť kritického náhľadu na oboch rodičov, náklonnosť voči otcovi je mierne vyššia. U maloletého je narušené spracovanie emócií a badateľná je neurotizácia dieťaťa v oblasti prežívania v súvislosti rodinných vzťahov a najmä vzťahov rodičov. Maloletý sa pri matke necíti isto a bezpečne. Jeho správanie vykazuje známky nespokojnosti, napätia. Názorovo sa prikláňa k otcovi, lebo veci na strane matky ho otravujú, s mnohým vyjadruje nespokojnosť alebo nesúhlas. Zdá sa, že matka menej vníma neverbalizované prejavy dieťaťa, tieto informácie jej unikajú. Má tendenciu vysvetľovať si veci podľa svojho subjektívneho naladenia na situáciu. Predstava maloletého je aktuálne taká, že chce viac tráviť času s otcom, ale jeho predstavy nemajú jasné kontúry. Maloletá F. vyjadruje preferenciu matky, ale k súčasnému stavu je tiež vyjadruje pozitívne. Vo veku maloletých detí sa preferencie môžu meniť situácie, a prevládajú v nich skôr emócie pred citmi a racionalitou.

Matka v odvolaní voči neodkladnému opatreniu doručenom súdu dňa 30.07.2018 poukázala na to, že otec poznal jej povahu, že je človek, ktorý uprednostní pobyt v prírode pred sledovaním televízie, či surfovaním na internete, pokiaľ to je možné, radšej využije pri liečbe prírodné lieky vo forme bylín, čo jej počas vzťahu nikdy nevyčítal. Otec súhlasil s pôrodom maloletého len za prítomnosti pôrodnej asistentky, bez použitia medikamentov. V prípade narodenia maloletej súhlasil s tým, že pôrod bude prebiehať doma, pričom bol osobne prítomný. Počas spoluzitia to bola práve ona, kto absolvoval všetky povinné lekárske prehliadky. Na tieto prehliadky začal otec chodiť až po ich rozchode. Vedome neodignorovala preventívnu prehliadku maloletých detí u stomatóloga, chodí s deťmi k zubárovi. Čo sa týka fyzioterapie, síce sa odmietala podieľať na úhrade nákladov, ale z dôvodu, že sa otec odmietal podieľať na úhrade vecí, ktoré hradila. V žiadnom prípade však fyzioterapiu neodmietla, či cvičenie s deťmi, zo strany otca jej neboli doručené žiadne cviky, ktoré má cvičiť, o fyzioterapii sa zmienil otec až v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odmieta nedostatok hygieny a vši. Zo školy prišlo viacero emailov, že sa tam vyskytli vši. Tomu nedokáže zabrániť. Hygienické podmienky v jej domácnosti boli preverené opatrovníkom. Otec ju o psychologickom vyšetrení maloletej dopredu neinformoval, so

správou bola konfrontovaná až prostredníctvom súdu. Psychologička v správe uviedla, že problémy maloletej pramenia z reakcií na vzťahy v rodine a rozdielnosť prostredí, príčinou teda sú obaja rodičia. Nikdy na ňou poriadaných seminároch a akciách neboli využívané žiadne nebezpečné, či negatívne hodnotené aktivity. Nedochoádzalo k násiliu na deťoch, či k nevhodným dotykom alebo desenzualizácii detí. To že získala certifikát O. the Child neznamená, že je stotožnená s konaním alebo myslením L. Z. či L. W.. Z daného certifikátu využíva pri svojich kurzoch niektoré z prvkov ako sú skákanie cez lano, naháňačky, podliezanie, či preliezanie, hojkanie a pod. Nikdy nebola na seminároch svedkom násilia alebo nevhodného správania. Uvedené by vo svojej prítomnosti neakceptovala a dôrazne by zakročila. Po tom, ako ju otec požiadal, aby sa daných seminárov organizovaných uvedenými osobami nezúčastňovala s maloletými deťmi, toto akceptovala, posledné podujatie bolo s deťmi v auguste 2017. Dôkazy predložené otcom predchádzali obdobiu pred dohodou s otcom. O existencii fotografie F., ktorá nemala na sebe nohavičky, nemala vedomosť až do doručenia návrhu otca. So ženou, ktorá fotografiu zverejnila, nie je v kontakte. Od nej nedostala súhlas na zverejnenie fotografie. Požiadala ju o zmazanie fotografie, bohužiaľ dotyčná nereagovala.

Otec v podaní doručenom súdu dňa 03.09.2018 navrhol zúžiť styk matky vo veci samej na každý nepárny týždeň v stredu od 16.00 do 18.00 h. a každú párnú sobotu a nedeľu od 9.00 h. do 18.00 h. s úpravou sviatkov.

Z podania opatrovníka doručeného súdu dňa 17.09.2018 vyplýva, že OR PZ Banská Bystrica, odbor kriminálnej polície oznámilo, že vykonaným preverovaním nebolo zistené naplnenie skutkovej podstaty prečinu alebo zločinu voči maloletým deťom.

Právny zástupca otca na pojednávaní dňa 16.10.2018 poukázal na to, že od nariadenia neodkladného opatrenia došlo jednoznačne k stabilizácii maloletých detí, k ich uspokojeniu, zlepšeniu ich psychického stavu, čo vyplýva zo správy z psychologického vyšetrenia. Otec uviedol, že deti majú k nemu a k matke dobrý vzťah. S matkou naďalej trvá konfliktná situácia a komunikácia. Právny zástupca matky poukázal na ubytovanie matky, ktoré je ustálené a spĺňa štandardy. Ďalej predložil námietky k znaleckému posudku. Napriek tomu, že deti sú pozorované psychologickou poradňou, nie je tam jasne ustálené, kto alebo čo je pôvodcom porúch, môže to byť tak otec, ako aj matka.

Matka v podaní doručenom súdu dňa 31.10.2018 zdôraznila, že nie je spojená so žiadnym škandalom, či negativizmom vo vzťahu k škole D./U. ruky alebo aplikácii metódy O. the G.. Jediným jej previnením je z pohľadu otca a súdu to, že v roku 2017 získala certifikát a dovolila si vyzdvihnúť niektoré z kladov tejto metódy, pričom zo strany otca nebolo absolútne žiadnym spôsobom preukázané, že kvôli držbe certifikátu mala byť v akomkoľvek smere nebezpečná pre maloletých.

V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 22.02.2019 matka popísala priebeh odovzdania maloletej otcovi dňa 27.01.2019, kedy maloletá odmietla ísť k otcovi. Otec matku hodil násilne na zem a spolu s manželkou mal na ňu kričať, že celá situácia je jej chybou, všetko za prítomnosti maloletej. Otec do súčasnosti nepreukázal akýmkoľvek relevantným dôkazom, že matka je rodičovsky nezodpovedná, nespôsobilá vychovávať maloleté deti. Výhradne skutočnosť, že otec sa nestotožňuje s alternatívnym spôsobom života matky, nemôže byť platným dôvodom pre vytesnenie matky zo života maloletých detí. Súd uznesením č. k. 32P/149/2017-557 zo dňa 01.03.2019 dočasne upravil styk matky s maloletými deťmi na každý párný týždeň v piatok od 17.00 h. do nedele 17.00 h. Súd už v tomto uznesení konštatoval, že skutočnosť, z ktorých vychádzal v čase nariaďovania prvého neodkladného opatrenia, boli neskôr v konaní zistené s istotou inak, pretože sa oboznámil s pripisom OR PZ, ktorý prejednával trestné oznámenia otca a nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by matka bola dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby.

Súd uznesením č. k. 32P/149/2017-714 zo dňa 27.06.2019 vyhovel návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, keď upravil jej styk s maloletými deťmi počas letných prázdnin od 14.07. do 28.07. a od 20.08. do 01.09. Súd poukázal na to, že otázka trávenia letných prázdnin medzi rodičmi viedla k bezdôvodnému vyjednávaniu. Otec v rámci svojich odpovedí matke neuviedol žiadny relevantný dôvod, pre ktorý nechcel matke umožniť styk v ňou požadovanom rozsahu.

Krajský súd v Banskej Bystrici v potvrdzujúcom uznesení č. k. 16CoP/37/2019-778 zo dňa 26.09.2019 uviedol, že neodkladné opatrenie bolo nariadené v súlade so záujmom maloletých detí. Poznatky a skutočnosti, ktoré počas uplynulej doby vyšli najavo, môžu mať vplyv na konečné rozhodnutie súdu vo veci samej.

Otec vo vyjadrení doručenom súdu dňa 27.02.2020 špecifikoval dôvody, ktorými spochybnil starostlivosť matky o maloleté deti. Matka opakovane menila bydlisko, počas konania vystriedala štyroch právnych zástupcov, matka menila partnerov, matka na pojednávaní dňa 16.11.2017 uviedla, že býva už mesiac u rodičov. Rozporuplne potom pôsobí skutočnosť, že mesiac po pojednávaní sa matka od rodičov odsťahovala a neumožňovala, aby sa jej rodičia stýkali s maloletými deťmi, čo museli riešiť neodkladným

opatrením prostredníctvom otca. Nie je zrejme, akým aktivitám sa matka venuje celé dni, nakoľko práci venuje málo času. Nemá pracovné návyky, teda ich nemôže vstúpiť svojim deťom. Napriek tomu, že má dve vysoké školy, nie je schopná si zabezpečiť pre seba dostatočný príjem, aj keď na to má vytvorený viac ako dostatok časového priestoru. Tak, ako počas celého konania nie je schopná z dlhodobého hľadiska naďalej dohliadať na dodržiavanie pravidiel, nie je schopná pevného režimu. Nezúčastnila sa adaptačného procesu v základnej škole maloletej, hoci naň bola prizvaná. Nie je vysporiadaná s rozpadom vzťahu s otcom. Je nestabilná vo vzťahu k manželke otca. Nemá rovnocenný vzťah k obom deťom, preferuje maloletú. Primárne uspokojuje svoje potreby a nereflektuje vek, potreby a prejavy, záujmy maloletých detí. Napriek tomu, že kúpil maloletej ňou vybranú školskú tašku, doniesla maloletej používanú tašku a tvrdila jej, že to je tá správna taška do školy. Matka klame súd, keď tvrdí, že pracovný pomer skončil z dôvodu nekorektného zásahu zo strany otca. Matka mu nevracia oblečenie, ktoré jej pre maloleté deti poskytne. Nestalo sa raz, že s maloletými deťmi v nedelu večer písal domáce úlohy potom, ako sa vrátili zo styku s matkou.

Otec na pojednávaní dňa 05.03.2020 uviedol, že matku neinformuje o termínoch vyšetrenia maloletej u psychologičky. Maloleté deti z domácnosti matky sa vracajú fyzicky a psychicky v poriadku. Otec sa tiež vyjadril, že do kožnej ambulancie prihlásil deti on, kožného lekára vybral sám, matku o tom následne informoval, matke dal na vedomie výber krúžkov pre maloletého N., nedostal odpoveď, tak to považoval za konkludentný súhlas. O výbere krúžkov pre maloletú matku informoval emailom, t. j. s vedomím matky. Na otázku súdu uviedol, že po poslednom pojednávaní dňa 16.10.2018 oslovil zriaďovateľa súkromnej školy, ktorý mu vystavil doklad o dôvode skončenia pracovného pomeru matkou.

Matka prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní uviedla, že u maloletej F. pocikávanie a pokakávanie v zmysle psychologičkej správy, skúseností, ktoré má matka, aj v zmysle toho, čo popisuje otec, nevymizlo, pretrváva ďalej. Možno sa zmenil prístup maloletej, ktorá sa bojí k týmto veciam priznať rodičom. Z rozprávania vie, že otec motivuje F. k tomu, aby sa nepocikávala a nepokakávala tak, že keď sa 30 dní nepociká a nepokaká, tak jej kúpi zajačika a podobné veci, ktoré na maloletú vyvolávajú nezmyselný tlak, a to si otec doposiaľ neuvedomil, trpí rozchodom rodičov, netrpí starostlivosťou matky. Veľké percento preberania detí sa absoluuje bez prítomnosti otca, iba za prítomnosti manželky otca spôsobom, že ani len nevyjdú z domu von, sú za dverami svojho domu, takto si odovzdávajú deti, takto pripravujú deti na styk s matkou, takto im otec ukazuje, aký má vzťah k matke, že ňou pohŕda a absolútne ju neberie ako rovnocenného partnera. Matka sa pritom do rozchodu celodenne, aj potom počas striedavej osobnej starostlivosti starala o deti, aj podľa vyjadrenia pediatričky ona bola výlučne tá, ktorá s deťmi chodila k lekárke. Pokiaľ ide o správu zo školy, má dve strany, prvá strana sa venuje latentnému útoku na matku, že si matka dovolila prostredníctvom právneho zástupcu požiadať, aby na rodičovských združeniach nebola prítomná manželka otca. Je pochopiteľná žiadosť matky, ktorá žiadala školu, aby sa to zmenilo, aby to otec zmenil. Otec to odmietol a škola sa za ňu nepostavila, až na druhý krát. Potom vidno zo správy riaditeľky školy, že škola sa po dohode s otcom rozhodla rozdeliť individuálne stretnutia, opäť sa matky nikto nič nepýtal, škola sa dohodla s otcom. Matka bola u psychologičky detí 1-krát, pričom ju psychologička začala presviedčať o vhodnosti stabilizácie výchovného prostredia, toho veľakrát spomínaného, a to zverením detí otcovi, nič si nenechala vysvetliť, názor matky ju nezaujímal, preto nemá matka k psychologičke dôveru z dôvodu ňou používanej argumentácie otca a nezaujmu o názor matky. Otec to však popíše, že matka sa o stav maloletej nezaujíma. Po zverení do výlučnej starostlivosti otca sa v podstatnej miere tieto problémy eliminovali, otec nedbá na to, že maloletá tento problém má, sám predložil fotografiu s pokakanými nohavičkami maloletej k svojmu vyjadreniu. Ibaže sa za to dieťa hanbí a prebieha to potom tak, že mame sa to bojí povedať, schová tie nohavičky do pančúch, tak sa potom ocitnú u otca, inak ich matka vždy vyprala, keď si to všimla. Jedenkrát si to z uvedeného dôvodu nevšimla. Otec to hneď použije vo svojom vyjadrení ako útok na matku a jej neschopnosť starať sa o maloletú. Je otázne, aký zmysel toto psychoterapeutické sedenie u pani psychologičky má, nakoľko táto pracuje 1 a 3 roka s maloletou, problém evidentne neodsznel, pridala sa podľa správy aj tendencia k zadržiavaniu emócií, ktorými maloleté do zverenia otcovi evidentne netrpela, čo je popísané v správe MUDr. M.. Matka býva v klasickom trojizbovom byte. Samostatná posteľ F. má vysúvací šuplík, na ktorý sa preklopí matrac a na tomto šuplíku dole spí matka preto, že s deťmi trávi tak extrémne málo času ako trávi. Z nijakého iného dôvodu. Ďalej sú popísané pracovné návyky matky. Matka deti normálne umýva vo vani, zmýva im vlasy. Matka má rovnaký vzťah k obom deťom. Anjelské tarotové karty sú spomínané vo vyjadrení, nejedná sa o žiadne veštecké karty, sú to normálne karty kúpené v Panta Rhei, ktoré si maloletá vybrala po návšteve. Matka navrhla zveriť maloleté deti do jej starostlivosti, alternatívne zveriť ich do striedavej osobnej starostlivosti. Matka ďalej podrobne, obdobne ako otec, popísala záujmy a potreby maloletých detí.

Z pohovoru maloletých detí s opatrovníkom za účasti psychológa zo dňa 12.03.2020 vyplynulo, že chceli, aby to bolo tak ako doposiaľ, ale u matky by chceli byť o jeden deň viac. Chceli by byť viac pri matke, ale nie tak ako u otca. Maloletá by možno chcela, aby to bolo tak ako predtým. Z pohovoru vyplynulo, že vzťah maloletých detí k obojrodičom je pozitívny. Deti prežívajú pozitívne emocionálne väzby. Aj napriek tomu, že viac času trávia s otcom, k matke neustále prežívajú silné emočné väzby a vnútornú potrebu byť s matkou viac, viac času s ňou tráviť a zažívať rôzne životné situácie. Neukázalo sa, že by pred matkou prežívali strach a obavy alebo ju odmietali. Skôr prežívajú obavu o matku a smútok za ňou. Maloletá viac inklinuje k matke a maloletý viac k otcovi. Podmienky v domácnosti rodičov boli na dobrej úrovni.

Zo správy zo sociálneho zisťovania zo dňa 16.04.2021 vyplynulo, že maloletý N. si málokedy berie úlohy k matke, učí sa sám, keď potrebuje pomoc ide za otcom alebo V. (manželka otca). Maminu majú radi, radi s ňou trávia čas, u otca im je dobre, chceli by byť s matkou o dva dni dlhšie. Matka býva v M. v dome s babkou a dedom. Vždy majú s matkou vymyslený program. Maloleté deti majú u obojrodičov vytvorené podmienky pre zdravý psychický a fyzický vývin.

Otec vo svojom vyjadrení dňa 20.04.2021 popísal, že došlo k rozšíreniu styku nad rámec neodkladného opatrenia, maloletá má od februára opäť problém s pomočováním, odkedy matka maloletej oznámila, že sa sťahujú späť k starým rodičom. Od posledného pojednávania nezmenil bydlisko. Komunikácia rodičov prebieha v zásade v písomnej forme.

Z charakteristiky maloletých detí vypracovanej Súkromnou základnou školou u D., doručenej súdu dňa 28.04.2021 vyplýva, že maloletá má výborný jazykový prejav, vie vyjadriť svoj názor a napomáha jej pri tom aj logické myslenie. Rada a plynulo číta, najradšej má však výtvarnú výchovu, rada tvorí, kreslí a maľuje. Prvouka je tiež jej srdcu blízka, pretože trávi čas v prírode alebo pri zvieratkách. K jej záujmom patria výtvarné aktivity, zvieratá a príroda. Rada rozpráva o svojich mladších súrodencoch, s ktorými sa často hráva. Je veľmi citlivá a vie sa vcítiť do pocitov iných ľudí a zároveň naplno prežíva tie svoje. Snaží sa byť čestnou a priamou. Ako väčšina detí potrebuje pravidlá a určitú rutinu vo svojom živote. Každú zmenu vníma citlivo, občas až precitlivo. Pán a pani H. so školou komunikujú, zúčastňujú sa pravidelne konzultácií, ktoré majú 2-krát za školský rok. Pani W. so školou komunikuje, sú jej poskytované konzultácie individuálne, za prítomnosti dieťaťa. Maloletý N. je členom školského parlamentu, obľubuje najviac výtvarnú výchovu, hudobnú výchovu, matematiku, informatiku, biológiu a geografiu. Veľmi rád tvorí videá, nedávno pomáhal učiteľom tiež jedno spracovať. Na všetkých predmetoch podáva veľmi dobré výsledky. S rodinou pána H. a pani W. od poslednej správy zo dňa 14.02.2020 škola pokračuje v komunikácii samostatne. Riaditeľka školy požiadala pani W. o rešpektovanie pravidiel komunikácie voči škole a voči rodičom v triede 2.F.

Otec na pojednávaní dňa 30.04.2021 uviedol, že veľkonočné sviatky roku 2021 maloleté deti boli u neho, matka mala ponuku, aby maloleté deti k nej išli vo Veľkonočný pondelok. Maloleté deti u matky na Veľkonočný pondelok neboli. Počas jarných prázdnin roku 2021 boli maloleté deti u ňo, matke pripadol víkend počas nich a bola s nimi v utorok. Počas zimných prázdnin na prelome rokov 2020/2021 maloleté deti boli u matky od 25.12. do 01.01., zvyšok prázdnin boli u neho. Jesenné prázdniny roku 2020 maloleté deti boli u neho, v sobotu, nedeľu boli u matky, bol to jej víkend, štvrtok, piatok boli u neho. Preberanie a odovzdávanie maloletých detí mimo styku upraveného súdnym rozhodnutím sa realizoval na základe ich dohody o 17.00 h alebo 18.00 h. Počas pracovného týždňa maloleté deti vstávajú pred 7.00 h, zo školy teraz chodia okolo 14.00 h, na ďalší deň na vyučovanie sa pripravujú poobede medzi 16.00 h - 18.00 h, na spánok sa pripravujú o 20.00 h - 21.00 h, od 21.00 h do 21.30 h musia byť už v izbe. Počas pracovného týždňa maloletý N. má hip-hopový tréning, v pondelok od 17.40 h, trvá hodinu a pol. Maloletá F. má počas pracovného týždňa skautský krúžok, v pondelok od 17.00 h, trvá hodinu, hodinu a pol. Okrem toho v stredu má hru na klavíri od 15.00 h v trvaní 1 hodiny. Počas víkendov, každý druhý víkend, s maloletou F. chodia na kone, je to nepárny týždeň v čase, keď sú deti u neho. Počas víkendu deti vstávajú od 8.00 h do 8.30 h. Spávať chodia o 21.30 h - 22.00 h. Na pondelňajšie vyučovanie, keď sú deti u neho, tak sa pripravujú v nedeľu od 16.00 h do 18.00 h. Maloletý nemá žiadne krúžky v škole, mimo školy navštevuje tanečnú školu K-U., venuje sa hip-hopu. Počas leta maloletý absolvoval cyklistický tábor. Maloletá má v rámci školy kurz hry na klavíri a mimo školy je členom skautského oddielu s názvom Banskobystrický skautský oddiel, počas letných prázdnin sa zúčastnila dvoch jazdeckých táborov v rozsahu po 1 týždni. Matka prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní dňa 30.04.2021 uviedla, že otec jej dovolil sa s deťmi stretnúť od 25.12. do 01.01. napriek tomu, že maloleté deti 3 roky neboli na Štedrý večer u nej. Napriek tomu, že ho deti o to prosili, že chcú byť s ňou na Štedrý večer u nej, on toto nedovolil. Ako sa potom rozvíja vzťah detí k nej. Počas striedavej osobnej starostlivosti nariadenej neodkladným opatrením nebol s ňou žiadny problém, bežala úplne bez problémov. Ani samotná zlá komunikácia medzi rodičmi, ak to má byť jediný dôvod, tak nemôže byť dôvodom na to, aby nebola schválená, resp.

aby nebola súdom nariadená striedavá osobná starostlivosť. Tým skôr, ak pôvodcom zlej formálnej komunikácie je rezidenčný rodič, ktorý sa vymedzuje k akejkoľvek starostlivosti. Navrhla preto, aby súd rozhodol alternatívne o tom, že maloleté deti sa zveria do striedavej osobnej starostlivosti rodičov s tým, že odovzdávanie by prebiehalo vždy v nedeľu o 18.00 h, osobitne by sa upravil styk matky s maloletými deťmi počas vianočných sviatkov každý nepárny rok od 23.12. 9.00 h do 30.12. 19.00 h, každý párný rok od 30.12. 9.00 h do 06.01. 19.00 h, počas veľkonočných sviatkov každý párný kalendárny rok od štvrtka 9.00 h do Veľkonočného pondelka 19.00 h, počas jarných prázdnin každý párný rok od prvého dňa jarných prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva SR pre daný obvod 9.00 h do konca jarných prázdnin v nedeľu 19.00 h, počas letných prázdnin vždy od 01.07. 9.00 h do 15.07. 19.00 h a od 01.08. 9.00 h do 15.08. 19.00 h. Určiť výživné nenavrhovala.

Matka na pojednávaní uviedla, že z jej pohľadu je dôležitá okolnosť, a to vytváranie pozitívnej citovej väzby u nej od detí smerom k otcovi napriek celej tejto ťaživej situácii. Napríklad, deti si od nej berú hračky, ktoré sú im blízke, a majú slobodu si ich zobrať a vrátiť vtedy, keď potrebujú. Je úplne bežné, deje sa to pri každom odovzdávaní, že maloletá si chce zobrať svojich obľúbených plyšákov, alebo maloletý N. si zoberie veľkú 3D tlačiareň, alebo Launchpad, alebo čokoľvek, čo dostal od nej, aby sa s tým mohol hrať a zdokonaľovať sa v tom aj u otca. Deti u nej dostávajú možnosť rozprávať zážitky o rodine otca, považuje to za obrovský bonus ako sa napravil jej vzťah po postihnutí, poškodení otcom. Považuje to naozaj za krásny príklad toho, že maloletým deťom dovolí rozprávať o otcovi, že s deťmi zdieľa zážitky pozitívne o otcovi, o jeho manželke, o deťoch, a preto deti napríklad vyrábajú u nej darčeky pre svojich nevlastných súrodencov alebo pre otca, pre jeho manželku. Dokonca, keď N. potreboval, tak s ním išla do obchodu kúpiť darček pre nevlastného súrodencu. Tiež napríklad jej stará mama šila mikulášske čizmy pre nevlastných súrodencov jej detí, ktoré tam špeciálne pred Mikulášom doniesla pred dom, keďže otec s ňou odmieta mať nejaký osobný styk, takže vlastne vždy tie veci, ktoré donesie po napomenutí, že ich nevrátila, tak ich má doniesť na múrik pred dom, aby sa s ňou nemusel otec stretnúť.

Opatrovník na pojednávaní uviedol, že striedavá osobná starostlivosť nie je vhodná, nakoľko rodičia medzi sebou nevedia komunikovať, čo je podľa neho hlavná vec pri takejto forme starostlivosti o maloleté deti.

5. Súd tiež vykonal dokazovanie nasledovnými listinami: správou o priebehu a výsledkoch psychologického poradenstva č.l. 20, podľa ktorého vystupuje do popredia rozdielnosť prostredia v ktorom dieťa žije, ako aj nejednotnosť typu výchovy u rodičov; správou Súkromnej základnej školy, H. 6, č.l. 62, podľa ktorej pracovná morálka matky bola v poriadku a pracovné povinnosti si plnila dôsledne; odmietnutie znaleckého úkonu znalcom na č.l. 91, podľa ktorého otec je synom F. H., ktorý je predseda BBSK a má priame kontrolné a rozhodovacie právomoci voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti; uznesenie č.k.32P/149/2017-94 o nevyhlásení znalca zo znaleckého úkonu; psychologický nález o maloletej č. l. 127, podľa ktorého v prežívaní maloletej zvýšená intrapsychická tenzia s tendenciou k somatizácii, neurotické dekompenzácie susp. ako reakcia na vzťahy v rodinnom systéme, meniace sa výchovné prostredia s polarizovanými výchovnými prístupmi, ktoré brzdia rozvoj a diferenciaciu osobnosti dieťaťa; status matky na Facebooku zo dňa 29.03. rok nezistený o pohybových hrách Empower the child; status matky o hrách s deťmi č. l. 130; status matky č. l. 132; fotografia z Facebooku na č. l. 180, na ktorej sa nachádza maloletá v šatách bez spodného prádla ležiaca na dlažbe v telocvični vedľa ďalších detí; čestné prehlásenie pediatričky č. l. 254, podľa ktorej od narodenia maloletej a počas materskej dovolenky chodila matka s deťmi iba sama, vždy bola vybavená náhradným, čistým, kompletným oblečením, keď sa dieťa pocikalo alebo pošpinilo. Pri striedavej osobnej starostlivosti chodil ten rodič, u ktorého boli deti, na očkovanie chodí iba otec. Podľa zdravotnej dokumentácie detí doteraz neužívali antibiotiká. Poradne a preventívne prehliadky absolvovali podľa predvolania. Pri striedavej starostlivosti otec požiadal o očkovanie detí. S matkou sa dohodli, že deti budú očkované. Na požiadanie matky, zo začiatku častejšie a teraz asi každých 6 mesiacov, konzultovali zdravotný stav detí. Sedenie trvalo viac ako 1 hodinu. Na zdravie detí sa pozerá komplexne a aktívne hľadá cesty ako zlepšiť ich zdravie. Výsledkom je ich nízka chorobnosť; Z výmenného listu č.l. 255 MUDr. J. X. maloleté deti pravidelne absolvujú preventívne prehliadky aj ošetrovanie so sprievodom obidvoch strán; z emailu č. l. 256 vyplýva, že otec oznámil matke navštevovanie fyzioterapeuta s cenou cvičení a odôvodnením tejto potreby; z emailu č.l. 257 vyplýva oznámenie školy o výskyte vší; nasledujú čestné prehlásenia osôb o spôsobilosti matky na výchovu maloletých detí na č.l. 258- 261; oboznámenie vyjadrení osôb k hrám rodičov s deťmi pod vedením matky č.l. 266-280; prípis ORPZ BB, odbor kriminálnej polície zo dňa 07.09.2018 pre podozrenie z páchania t.č. podľa § 208 ods. 1 písm. a) TZ z ktorého skutku bola podozrivá matka a toto podozrenie oznámil otec vyplýva, že o dôkladnom šetrení (vyťaženej osoby, lekárske správy, charakteristika detí zo školy, sociálne šetrenie) neboli potvrdené oznámené informácie, nebolo

zistené naplnenie skutkovej podstaty trestného činu; odpoveď na oznámenie matky ku komunikácii s rodičmi č.l. 617; správa zo psychoterapeutických sedení maloletej JL. č.l. 618; výpis zo zdravotnej dokumentácie č.l. 619 vydaného MUDr. M.; fotografia č.l. 850-851; správa zo psychoterapeutických sedení č.l. 873; oznámenie súkromnej základnej školy č.l. 875; SMS komunikácia č.l. 877; lekárska správa pre maloleté deti č.l. 891, podľa ktorej otec detí je v ambulancii málo komunikatívny a uponáhľaný. Matka naďalej vyhľadáva ambulanciu ku konzultáciám o zdravotnom stave detí. Po zdravotnej stránke sú deti zdravé, akútne ochorenia zvládajú v domácom prostredí. Ohrozenie detí zo strany matky ani otca nevidí.; uznesenie č.k. 32P/149/2017 - 980; č.l. 1027 Správa zo psychoterapeutického procesu maloletej podľa ktorej v popredí je potreba sytienia emočnej blízkosti a dyádického kontaktu s dieťaťom kde má priestor pre vyjadrovanie vlastných emócií; uznesenie KS BB č.k.11CoP/13/2020-1075; č.l. 1180 potvrdenie o príjme otca, z ktorého vyplýva, že dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 1.903,58 eura netto; č.l. 1212, 1213 potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, z ktorého vyplýva, že v januári 2021 bol matke vyplatený finančný príspevok vo výške 513 eur, vo februári 2021 vo výške 360 eur; č.l. 1214-1217 faktúry matky, podľa ktorých fakturovala sumy od 100 do 300 eur.

6. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

7. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

8. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

9. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

10. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 37 ods. 2, písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

14. Podľa § 233 CSP na návrh strany, ktorej by inak hrozilo nebezpečenstvo ťažko nahraditeľnej alebo značnej škody alebo inej ujmy, súd môže vo výroku rozsudku vysloviť, že rozsudok je vykonateľný doručením; taký výrok sa na účely odvolania považuje za uznesenie.

15. Podľa § 40 CMP Súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

16. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejným alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

18. V predmetnej veci medzi účastníkmi konania nebola sporná dôvodnosť podaného návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Súd zároveň mal preukázané splnenie podmienky pre úpravu výkonu rodičovských práv a povinností v zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine tým, že rodičia od roku 2014 nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nezabezpečujú výchovu, výživu detí a obnovenie ich spolužitia ani nie je možné vzhľadom k tomu, že otec maloletých detí si založil novú rodinu. Súd sa zaoberal predmetnou vecou v intenciách uvedených ustanovení. Spis do rozhodnutia súdu vo veci samej má 1248 strán, čo už samo o sebe svedčí o zložitosti rodinných vzťahov, najmä z pohľadu súdu, vzťahu medzi rodičmi. Otec sa od začatia konania snažil spochybníť starostlivosť matky o maloleté deti s poukazom na jej život, bytové pomery, nezodpovedný prístup a najmä alternatívny spôsob života. Procesnou obranou matky v konaní bolo vyvracanie a popieranie tvrdení otca. To malo za následok vydanie niekoľkých neodkladných opatrení, nariadenie znaleckého dokazovania, podanie množstva podaní účastníkov konania, ktoré sa v mnohom netýkali priamo prežívania a pocitov maloletých detí k rodičom, ale skôr k argumentom a protiargumentom o spôsobilosti rodičov na výchovu maloletých detí. Otec v čase, keď obsah spisu bol u znalca a na súde sa nachádzal len zberným spis, podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého boli maloleté deti odovzdané do jeho dočasnej starostlivosti dňa 09.07.2018, čo trvá doposiaľ. V zmysle tohto rozhodnutia bol rozsah styku matky s maloletými deťmi podstatne zúžený pre podozrenia v ňom uvedených na páry víkend bez prespatia u matky. Neskôr, po zistení nových skutočností bol rozsah styku neodkladným opatrením rozšírený od piatku do nedele s prespatím u matky a v utorok nepárny týždeň v poobedných hodinách. Následne bol neodkladným opatrením upravený letný styk matky s maloletými deťmi v roku 2019 od 14.07. do 28.07. a od 20.08. do 01.09. Posledným neodkladným opatrením súd zveril maloleté deti od 23.03.2020 do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, ktorá sa vykonávala do zmeňujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu dňa 13.05.2020.

19. Súd napriek množstvu opakujúcich sa argumentov otca o osobe matky a argumentov matky o jej spôsobilosti na starostlivosť o maloleté deti vykonal dokazovanie listinami vyššie opísanými a oboznámil sa s tvrdeniami účastníkov konania, vrátane sociálnych šetrení opatrovníkom. Otec svoju argumentáciu zamerlal vo vzťahu k navrhovanému výroku, ktorým mali byť maloleté deti zverené do jeho osobnej starostlivosti, a to v intenciách dôvodov, pre ktoré súd nariadil prvé neodkladné opatrenie. Matka svojimi podaniami tvrdila a predkladala dôkazy o svojej rodičovskej spôsobilosti, jej tvrdenia a dôkazy a priori nesmerovali k spochybneniu rodičovskej spôsobilosti otca. Navrhla zveriť deti do jej osobnej starostlivosti, alternatívne do striedavej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení, ktoré vyžadujú potrebu len osvedčiť rozhodujúce skutočnosti, nie ich hodnoverne preukázať, zamerlal súd svoje skúmanie v prvom rade k otázke a procesnému útoku otca o nespôsobilosti výchovného prostredia matky.

20. Súd vykonaným dokazovaním mal bezpečne preukázané, že tvrdenia otca (osvedčené v prvom neodkladnom opatrení) sa nepreukázali a výchovné prostredie matky je pre maloleté deti vyhovujúce a zodpovedá záujmu maloletých detí. Nebolo preukázané, že spôsob života matky by bol v rozpore so záujmom maloletých detí. Je pravdou, že spôsob života matky a jej výchovný prístup nezodpovedá

požiadavkám otca, najmä nezodpovedá jeho predstavám. Matka je viac emočne ladená, prejavuje svoje pocity a náklonnosť voči deťom, pracuje na zlepšovaní ich zručností rôznymi voľnočasovými aktivitami ako je hra na klavíri, spoločné varenie, pečenie, trávenie času v prírode, na koňoch, poskytuje maloletému N. možnosť hrať sa na počítači v rovnakom rozsahu 1 hodiny denne (u otca to je rozdelené na dve pol hodiny počas dňa). Matka síce nepristupuje k riešeniu situácii pragmaticky, skôr emočne, avšak to vo vzťahu k pragmatickému prístupu otca nie je negatívom pre maloleté deti. Maloleté deti sa pred opatrovníkom pri posledných dvoch pohovoroch vyjadrili, že sa na matku tešia, majú ju radi, radi s ňou trávajú čas, maloletá sa s ňou učí, maloletý N. sa učí sám a v prípade potreby vyhľadá otca alebo jeho manželku. Matka s maloletými deťmi trávi aktivity športom, bežkovaním u N., bicyklovaním. Matka už na prvom pojednávaní vo veci uviedla, že v roku 2017 ukončila aktivity s deťmi, na žiadosť otca, ktoré súviseli s činnosťou O. the child. V. sa stotožnil s jej tvrdením, že skutočnosť, že má z tejto činnosti certifikát, nemôže automaticky diskvalifikovať jej rodičovskú spôsobilosť. Otec pritom v konaní nepredložil žiadny priamy dôkaz o tom, že by účasť maloletých detí na daných aktivitách s prítomnosťou matky negatívne ovplyvnil maloleté deti. Toto nebolo zistené ani znalcom v znaleckom posudku. Matka podotkla, že ak by na daných aktivitách došlo k negatívnym vplyvom na maloleté deti (sexuálne obťažovanie, bitie a pod.) tak by zakročila, pričom nikdy nebola toho svedkom. U matky tiež nebol zistený nedostatočný bytový štandard pre maloleté deti. Matka síce menila počas konania bydlisko (z prenajatého priestoru v rodinnom dome v V. do rodičovského domu, potom do prenajatého podlažia v rodinnom dome na 2 roky, v súčasnosti opäť do rodičovského domu), avšak opatrovník vykonával opakovane v danej domácnosti sociálne šetrenia, pričom nezistil bytové nedostatky pre priaznivý fyzický a psychický vývin maloletých detí. Otec matke vytýkal tiež tému očkovania, pričom z potvrdení pediatričky MUDr. M. vyplynulo, že matka s očkovaním po rozchode súhlasila a ponechala dôveru v tejto otázke na otca, ktorý na očkovanie trval. V konaní nebolo preukázané nepodávanie predpísanej liečby maloletým deťom zo strany matky. Opätovne pediatrička MUDr. M. vo svojom vyhlásení uviedla, že to bola matka, kto počas spolužitia s otcom navštevovala lekárku, neskôr počas striedavej osobnej starostlivosti to robil ten z rodičov, ktorý mal v tom čase deti v starostlivosti. Matka dokonca podľa pediatričky ju pravidelne navštevovala, sedenia trvali vyše hodiny, neskôr sa opakovali približne každého pol roka. Matka na pojednávaní uviedla, že ak spozorovala, že stav detí si už nevyžaduje liečbu, konzultovala to s lekárom. Pokiaľ matka prejavila záujem v niektorých prípadoch (súdu neboli tieto prípady vysvetlené zo strany ani jedného rodiča) na podanie liečby prostredníctvom bylín, v súčasnej dobe takýmto spôsobom sa lieči stále väčšia časť populácie. Ako príklad súd uvádza, že veľkú časť bežných ochorení detí ako je nádcha alebo prechladnutie liečia rodičia doma, bez konzultácie lekára. Rodič má v tomto prípade na výber, či dieťaťu uvarí bylinkový čaj, alebo mu podá voľne predajný sirup na podporu imunity. Z dokazovania však nevyplývalo, že by matka vybraným spôsobom liečby ohrozila zdravie detí. Pokiaľ otec namietal, že matka opomenula dať maloletému predpísanú tabletku, išlo podľa nej o jeden prípad, keď maloletého nevedela prebudiť. Následne lieky nedopatrením vložila do vlastnej kabelky, namiesto do vecí detí, čo bolo otcom vytknuté ako ohrozenie zdravia detí. Podľa názoru súdu ide však o bežné situácie, ktoré sa rodičom pri starostlivosti stávajú a zrejme nešlo o špecifický liek, ktorý otec nemohol dať znova predpísať. Naopak otec zjavne matke pri podávaní liečby maloletým deťom dôveruje, ak aj tvrdí opak. Otec umožnil prespať maloletých detí u matky nad rámec neodkladného opatrenia dňa 26.01.2019, aj keď bol maloletý N. chorý. Otec však tiež preferoval v použití s matkou alternatívne spôsoby života, čo sa prejavilo pri pôrodoch oboch maloletých detí. F. dokonca porodila matka v domácom prostredí za jeho prítomnosti a s jeho súhlasom.

21. Otec v konaní ďalej namietal, že matka deťom nezmýva vlasy, deti mali preto vši. Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že školské zariadenie posielalo rodičom email o opakovanom výskyt vši. Súdu je aj z vlastnej praxe známe, že výskyt vši sa v prostredí školského zariadenia šíri bežne. Matka deklarovala, že deťom umýva vlasy. Podľa názoru súdu matka predložením informácie zo školského zariadenia vyvrátila pochybnosť o tom, že ona je pôvodcom vši u maloletých detí. U matky bol sociálnym šetrením pritom zistený dobrý hygienický štandard.

22. Otec v konaní bližšie nešpecifikoval odlišný denný režim maloletých detí u matky. Je však objektívne zrejme, že maloleté deti vzhľadom na povahovú rozdielnosť rodičov budú v každej domácnosti tráviť čas rozdielne. Z výsluchu rodičov však vyplynulo, že tak u otca, ako aj matky, deti plnohodnotne trávajú čas, obaja rodičia poznajú záujmy a potreby maloletých detí. Matka maloletému N. kupuje knihy, ktoré má rád, má dídžejský pult, počítač a maloletá má bábiky a ďalšie hračky. Pokiaľ otec vytýkal matke nákup tarotových kariet, tieto v konaní jednak nepredložil a matka prostredníctvom právneho zástupcu

uviedla, že karty boli kúpené v Panta Rhei, ide o detské karty, čiže bežne dostupné a splňajú podmienky tovaru na predaj.

23. Otec namietal, že matka zanedbáva výučbu maloletých detí, najmä N. v počiatku konania. Aj keď v počiatkovej fáze konania boli náznaky, že matka ospravedlňovala maloletého z vyučovania pre trávenie času v Lesnej škôlke, ale potom, ako otec zakročil a nesúhlasil s tým, maloletý riadne navštevoval školu. Súd však vzhľadom na dĺžku konania vychádzal z aktuálneho skutkového stavu, kedy má za osvedčené dobrý prospech maloletých detí, maloletá F. sa podľa jej vlastného vyjadrenia učí s matkou, N. sa učí sám, prípadne za pomoci otca. Matka sa zúčastňuje rodičovských združení. Počas trvania neodkladného opatrenia o striedavej osobnej starostlivosti od marca do polovice mája matka uviedla, že plnila školské povinnosti s maloletými deťmi dištančnou formou. Školské zariadenie pritom opatrovníkovi nedalo podnet na zanedbávanie výučby.

24. Otec matke vytýkal v konaní striedanie partnerov a neblahý vplyv na maloleté deti. Pred súdom však tento argument neobstál. Z dokazovania nevyplývalo, že by matka žila promiskuitným spôsobom života. Mala partnera W. C., ktorý trávil spoločný čas s maloletými deťmi, aj keď v nie veľkom rozsahu (matka uviedla celkom približne 8-krát). Deti ho akceptovali, boli sa s ním bicyklovať, dokonca maloletý N. s ním išiel pre celkovú fyzickú kondíciu popredu, tento partner bol programátor, páčili sa mu autá, čo podľa vyjadrenia maloletého N. bol prienik ich spoločných záujmov. V prípade jedného incidentu N. a tohto partnera matky išlo o nedorozumenie pri hre, čo matka dostatočne pre súd vysvetlila.

25. Matkine účasti na akciách O. the G. nepreukázali, že by mali v čase rozhodnutia súdu vplyv na výchovu maloletých detí. Ide pritom o tvrdenia z obdobia rokov 2017 až 2018. Otec v tomto smere podal oznámenie orgánom činným v trestnom konaní. OR PZ Banská Bystrica, odbor kriminálnej polície však vo veci nezačalo ani trestné stíhanie matky, prípadne iných osôb pre podozrenia z týrania blízkej a zverenej osoby, prípadne iného trestného činu.

26. Otec argumentoval tiež tým, že matka nerešpektuje jeho súčasnú manželku. Možno však povedať, že otec nerešpektoval žiadosť matky, aby sa rodičovských združení a konzultácií nezúčastňovala jeho manželka, pretože nie je matkou maloletých detí. Toto tvrdenie ako argument rodičovskej nespôsobilosti nemôže obstáť, pretože bolo úlohou otca, aby zabezpečil, že sa primárne na školských akciách, akými sú konzultácie a rodičovské združenia, budú zúčastňovať rodičia. Nie je tiež pre súd akceptovateľné, aby v prípade, ak na besiedku maloletej nemohol ísť otec, uprednostnil svoju manželku pri účasti na besiedke pred matkou maloletých detí.

27. Rodičovská komunikácia nie je tiež argumentom pre nedostatočnú rodičovskú spôsobilosť matky, pretože dôvody sú vždy na oboch stranách. Z obsahu spisu súd dospel k záveru, že otec vtláča matke predstavy o spôsobe výchovy a opakovane ju napomína, o čom svedčia aj fotky zašpineného prádla maloletej, ktoré jej vytkol bez toho, aby zistil, že nohavičky si maloletá sama skryla, aby to matka nevidela (viď tvrdenia matky na pojednávaní z marca 2020).

28. Otec matke vytýkal, že ohrozila zdravie maloletých detí, keď s nimi necvičila cviky od fyzioterapeuta. Z emailovej komunikácie predloženej matkou však vyplýva, že otec je len oznámil, že navštevujú fyzioterapeuta a určil cenu cvičení, ktoré od nej požaduje. Žiadnu potrebu cvičenia a spôsobu cvičenia matke neuviedol, dozvedela sa to až v návrhu. Tiež neuniklo pozornosti súdu, že otec vopred matku neinformoval o potrebe návštevy fyzioterapeuta, nedošlo k spoločnému výberu odborníka v danom odbore. Otec matku až dodatočne o tom informoval.

29. V konaní nebolo preukázané, že matka zanedbáva preventívne prehliadky u stomatológa. Matka predložila v konaní vyjadrenie stomatológa, podľa ktorého obaja rodičia navštevujú s deťmi jeho priestory za účelom prehliadky. Matka uviedla, že vedome sa nevyhýbala preventívnym prehliadkami detí.

30. Otec pripisuje pomočovanie a defekáciu maloletej vplyvom matky. Správy od psychológa maloletej však túto otázku priamo neriešia, táto pojednáva o intrapsychickej tenzii. Uvedený problém u maloletej pretrváva s miernym regresom, či progresom v priebehu celého konania. Podľa názoru súdu však primárnou príčinou tohto problému nie je matka, ako to tvrdí otec. Jednou z príčin môže byť zlý rodičovský vzťah a nedostatok trávenia času maloletej s matkou. Z pohovorov opatrovníka a maloletej, dokonca aj zo znaleckého posudku z roku 2018 vyplývalo, že maloletá má pozitívny vzťah a viac inklinuje k

matke. Potom je kontraproduktívne tvrdenie otca, ak príčinou uvedených problémov je matka. Ak by bola príčinou matka, zjavne by sa maloletá o matke pre opatrovníkom uvedeným spôsobom nevyjadrovala a neželala si, aby došlo k nastaveniu pôvodne striedavej osobnej starostlivosti, nechcela by s matkou tráviť viac času. Otcom vytykaná zmena bydliska matky tiež podľa názoru nie je príčinou, pretože matka bývala dlhšiu dobu v prenajatom rodinnom dome a v súčasnosti sa vrátila bývať do rodinného domu rodičov, prostredie ktorých maloletá už dôverne pozná. Naopak, u maloletej bola podľa poslednej psychologickkej správy vyjadrená potreba sytenia emočnej blízkosti a dyádického kontaktu s dieťaťom, ktoré matka vie dieťaťu dostatočne poskytnúť pre jej celkové emočné ladenie.

31. Názory blogera M. súd pri posudzovaní rodičovskej spôsobilosti matky nevzal do úvahy, pretože išlo o vlastné úsudky autora článku (išlo o blog), bez patričného preverenia skutočností. Tie boli vykonané OR PZ Banská Bystrica, ktorý nevidel dôvod pre začatie trestného stíhania.

32. Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že v konaní nebola preukázaná rodičovská nespôsobilosť na výchovu maloletých detí matkou. Súd vzhľadom na to sa zaoberal tým, či sú splnené podmienky pre zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti podľa alternatívneho návrhu matky, pretože sa to považuje za najvhodnejší spôsob rodičovskej starostlivosti s ohľadom na zachovanie práva detí na starostlivosť zo strany oboch rodičov a zachovanie rovnocennej rodičovskej starostlivosti.

33. V zmysle nálezu Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 2482/13 zo dňa 26.05.2014 v konaní, v ktorom má byť rozhodnuté, komu bude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je za účelom rozhodovania v najlepšom záujme maloletého dieťaťa nevyhnutné zistiť, či o zverenie maloletého dieťaťa do jeho starostlivosti javí rodič úprimný záujem. (Vo veci Scozzari a Giunta proti Taliansku zo dňa 13. júla 2000 č. 39221/98 a 41963/98, body 223 a nasl. sa súd zaoberal k nutnosti koherentného záujmu o dieťa). Pokiaľ sú všetky relevantné kritériá posúdené samostatne, a sú u všetkých osôb naplnené rovnakou mierou, je žiaduce zveriť dieťa do striedavej starostlivosti rodičov, či prijať opatrenia, ktoré takýto postup v budúcnosti umožnia. Ak je teda zverenie dieťaťa do starostlivosti každej z týchto osôb v jeho najlepšom záujme, tak je spravdla v jeho najlepšom záujme zverenie do starostlivosti všetkých týchto osôb súčasne, pretože len takto sú zaistené podmienky pre všestranný rozvoj dieťaťa a len takýmto postupom je možné minimalizovať zásah do rodinného života dieťaťa (k možnému podradeniu už len zamýšľaného rodinného života pod ochranu čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd pozri napr. rozsudok ESLP vo veci Schneider proti Nemecku zo dňa 15.09.2011 č. 17080/07, bod 81). Jedným z kritérií pre úpravu osobnej starostlivosti k maloletému dieťaťu je miera zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb. Takýto zásah by mal byť minimalizovaný, teda aby dieťa nebolo odtrhnuté od osoby, ku ktorej má silnú náklonnosť, u ktorého dlhodobo zotrvávalo a má u neho svoj domov (rozsudok ESLP vo veci Hokkanen proti Fínsku zo dňa 23.09.1994 č. 19823/92, bod 64). ESLP konštatoval, že súdy nemôžu vylúčiť striedavú osobnú starostlivosť z dôvodu, že s týmto spôsobom výchovy jeden z rodičov nesúhlasí, pretože chce mať dieťa vo výlučnej starostlivosti (rozsudok ESLP vo veci Zaunegger proti Nemecku zo dňa 03.12.2009, č. 22028/04 body 60 a nasl.).

34. Súd v predmetnej veci už konštatoval, že obaja rodičia majú rodičovskú spôsobilosť pre starostlivosť o maloleté deti a obaja rodičia o túto starostlivosť prejavujú záujem. Aj keď otec vylučuje striedavú osobnú starostlivosť, matka túto možnosť navrhla v rámci alternatívneho petitu. Súd potom s poukazom na § 24 ods. 2 Zákona o rodine skúmal, či striedavá osobná starostlivosť bude v záujme maloletých detí. Podľa správ od opatrovníka a posledných pohovorov s maloletými deťmi za účasti psychológa vyplynulo, že k matke maloleté deti prežívajú silné emočné väzby a vnútornú potrebu byť s matkou viac, viac času s ňou tráviť a zažívať rôzne životné situácie. Pred matkou neprežívajú strach a obavy, matku neodmietajú. Prežívajú smútok za matkou. Pri pohovore dňa 12.03.2020 maloleté deti uviedli, že by chceli byť s matkou o jeden deň viac, maloletá by možno chcela, aby to bolo tak ako predtým, teda vo forme striedavej osobnej starostlivosti. Z posledného pohovoru dňa 12.04.2021 vyplynulo, že matku majú maloletí radi, radi s ňou trávia čas, majú s matkou vždy vymyslený program. Obe deti zhodne uviedli, že by s matkou chceli byť o dva dni dlhšie, u tatíka im je dobre. Z obsahu spisu vyplynulo, že matka pozná potreby detí, ich záujmy, vytvára im podnetný program ako sú hra na klavíri, zážitky v prírode, šport (bicyklovanie, bežkovanie, lyžovanie, spoločné varenie a ďalšie jemné techniky). Potreby, ktoré napĺňala matka s maloletými deťmi sa pretavili aj do súčasných záujmov maloletých detí, ktoré boli konštatované jednak zo strany otca na poslednom pojednávaní, ako aj z charakteristiky základnej školy o maloletých deťoch. Maloletý N. navštevuje hip-hopový krúžok, je zameraný aktuálne viac smerom k hudobnej a výtvarnej výchove, až potom nasleduje matematika a programovanie. To znamená, že

vplyv matky na maloletého počas trvania súdneho konania sa pretavil až do takej miery, že maloletý začal vnímať potrebu svojej realizácie umeleckým smerom, čo spočiatku v konaní nebolo dané. Súd túto skutočnosť pripisuje vplyvu matky. U maloletej F. sa vplyv matky prejavil v tom, že maloletá navštevuje hodiny klavíra, pričom hra na klavíri ju spočiatku v priebehu konania učila matka. Rovnako maloletá absolvovala týždenné kurzy jazdy na koni, pričom z obsahu spisu vyplynulo, že to bola práve matka, ktorá s maloletou začala kone navštevovať počas realizácie styku v zmysle neodkladného opatrenia. Tento vplyv matky súd považuje za bezpečne preukázaný a odrazilo sa to tiež v tom, že otec začal rešpektovať uvedené záujmy maloletých detí, ktoré v nich podnietila práve matka. U otca majú maloleté deti rovnako vytvorené prostredie, kde sa hrajú, učia, chodia na výlety, chodia na chatu po pradedovi, majú tam súrodencov zo strany rodiny otca. Z uvedeného vyplýva, že poskytnutie rovnocennej starostlivosti vie maloletým deťom poskytnúť výchovný vplyv zo strany oboch rodičov. Matku maloleté deti považujú za citovú a emočnú oporu, otca považujú za autoritu a rovnocenného partnera. Otec vie maloletým deťom v rámci starostlivosti poskytnúť zázemie v podobe reflektovania ich záujmov a svojim pragmatickým zameraním osobnosti vie obohatiť výchovu maloletých detí popri emocionálne založenej výchove zo strany matky. Striedavá osobná starostlivosť tak v danom prípade vie zabezpečiť všestranný rozvoj osobností maloletých detí tak po stránke racionálnej a pragmatickej, ako aj po stránke emočnej, a to práve kombináciou prístupu rodičov k výchove maloletých detí. Príkladne súd môže poukázať na to, že maloletý sa v domácnosti otca vie vyvíjať vo forme technickej (robotika, informatika) a u matky vo forme umeleckej, budovaním vzťahu k prírode a rozvíjaním jeho emocionálnej stránky, nakoľko aj podľa znaleckého posudku vyšiel maloletý ako introvertne zameraná osoba. U maloletej je vzhľadom na jej problémy s defekáciou a pomočovaním potrebná emočná blízkosť, ktorú vie v patričnej miere zabezpečiť matka s ohľadom na jej výchovný prístup k deťom. Z obsahu spisu je zrejmé, že maloletá viac inklinuje k matke a maloletý viac inklinuje k otcovi, avšak u oboch rodičov majú deti zabezpečené plnenie ich záujmov, ako je to popísané vyššie. Zverenie maloletých do striedavej osobnej starostlivosti tak otvára maloletým deťom priestor, aby sa rozvíjali aj v oblastiach, v ktorých majú rezervy a umožní to rodičom, aby z ich maloletých detí vyrástli plnohodnotní členovia spoločnosti so širokým zameraním. Súd ustálil, že striedavá osobná starostlivosť bude pre maloleté deti viac obohatením, ako ujmou a vytvorí rovnocenné väzby maloletých detí k oboom rodičom.

35. Súd preto v plnej miere nezohľadnil želanie maloletých detí, aby ostali u otca a boli s matkou len viac dní (posledne o dva dni viac). Súd pri posudzovaní názoru maloletých detí zobral do úvahy, že maloleté deti sú u otca v dočasnej starostlivosti skoro 3 roky, čo podľa súdu malo vplyv na názor maloletých detí. Pre súd bolo rozhodujúce, že pri pohovoroch vždy vyjadrili prianie byť s matkou viac ako je tomu doposiaľ. Súd poukazuje na to, že pri pohovore pred opatrovníkom v čase, keď sa realizovala rodičmi dohodnutá striedavá osobná starostlivosť maloletý uviedol, že mu to takto vyhovuje. Zo znaleckého posudku tiež vyplynulo, že vo veku maloletých detí sa preferencie môžu meniť situačne a prevládajú v nich skôr emócie pred citmi a racionalitou. Súčasne nie je možné, aby súd z dôvodu, že maloleté deti boli v dočasnej starostlivosti otca neodkladným opatrením, automaticky vylúčil možnosť, aby boli maloleté deti zverené aj do starostlivosti matky. Došlo by tým k porušeniu práva matky na starostlivosť o maloleté deti na základe procesného rozhodnutia súdu, ktoré nemôže byť, ako sa to domnieva otec, nezvratné. Tiež nie je možné, aby súd postoj maloletého dieťaťa bez ďalšieho prevzal, a aby svoje rozhodnutie založil len na jeho prianí, a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmu (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 4160/12 zo dňa 23.04.2013, či rozsudok ESLP vo veci C. proti Fínsku zo dňa 09.05.2006 č. 18249/02, body 57 - 59).

36. Súd vo vzťahu k postoj otca k striedavej osobnej starostlivosti uvádza, že súdy nemôžu vylúčiť striedavú osobnú starostlivosť z dôvodu, že s týmto spôsobom výchovy jeden z rodičov nesúhlasí, čo konštatoval ESLP v rozsudku vo veci Zaunegger proti Nemecku zo dňa 03.12.2009, č. 22028/04 body 60 a nasl.

37. V predmetnej veci môže na prvý pohľad vylučovať striedavú osobnú starostlivosť zlá rodičovská komunikácia. Súd však dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že rodičovská komunikácia je odstrániteľná položka v živote rodičov. Súd posúdil rodičovskú komunikáciu a skúmal, že otec od zverenia maloletých detí do starostlivosti matky zásadne neprejavil záujem o jej zlepšenie. Otec v komunikácii matku opakovane napomínal, o čom svedčí napríklad komunikácia na č. I. 877, a tiež celkové hodnotenie skutkového stavu súdom z rodičovskej komunikácie. O vzťahu rodičov svedčí aj to, že otec odovzdával maloleté deti spôsobom, že ani nevyšiel z domu, nepozdravil matku, a teda logicky jej ani neposkytol informácie o maloletých deťoch. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že

otec rozhodoval o výbere krúžkov, lekárov, fyzioterapeuta bez vedomia matky, iba jej to dodatočne oznámil. Nerešpektoval žiadosť matky, aby sa jeho manželka nezapájala do rodičovských združení a individuálnych konzultácií. To všetko spôsobovalo medzi rodičmi prehlbovanie negatívnej komunikácie a vzájomnú animozitu. Z vyjadrenia matky na pojednávaní vyplynulo, že prejavila snahu o rešpektovanie postoja a postavenie otca vo svete maloletých detí. S maloletými deťmi sa rozpráva o nevlastných súrodencoch, o otcovi, o jeho manželke, pomáha maloletým deťom pripravovať a vyrábať darčeky pre svojich súrodencov, dokonca jej stará mama ušila mikulášske čižmy pre nevlastných súrodencov maloletých detí, ktoré však otec odmietol osobne od matky, ako prejav dobrej vôle, prijať. Je preto na rodičoch, aby si tieto skutočnosti uvedomili a za pomoci odbornej pomoci prispeli k zlepšeniu svojej komunikácie. Je v záujme ich maloletých detí, aby rodičia aspoň v základoch vedeli spolu komunikovať na slušnej úrovni a neprenášali svoj negatívny vzťah na maloleté deti. Pre deti bude upokojujúce, keď sa na školských akciách, v budúcnosti napr. na stužkovej, budú vedieť vedľa seba posadiť a ukázať maloletým deťom, že sú tam pre nich, namiesto toho, aby deti boli v obavách, ako uvedené spoločné akcie rodičia zvládnu. V tomto smere tiež súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 361/2016-63 zo dňa 19.03.2020, podľa ktorého podmienkou striedavej osobnej starostlivosti nie sú nevyhnutne iba ideálne a harmonické vzťahy medzi rodičmi maloletého dieťaťa. Ani určitá miera napätia, nezhody a antipatie medzi rodičmi samé o sebe nepredstavujú prekážku pre zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti.

38. V uvedenom prípade tak zhodnotením všetkých okolností prípadu súd dospel k záveru, rovnako ako podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 46/2013, že nemožno uprednostniť zásadu stability výchovné prostredia (prezentovanú otcom), ak má ustúpiť vyššiemu cieľu - ktorým je zabezpečenie riadnej výchovy maloletých detí.

39. Súd z toho dôvodu zveril maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, s tým, že sa bude realizovať v týždenných intervaloch. Vzhľadom na to, že v priebehu konania otec rozhodoval o výbere lekára (psychológa, fyzioterapeuta) a krúžkov samostatne bez matky, rozhodol súd tak, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok v bežných veciach sú oprávnení obaja rodičia.

40. Súd čiastočne vzal do úvahy skutočnosti zistené v znaleckom posudku, tak ako sú opísané v tomto rozhodnutí. Znalecký posudok bol vykonaný v roku 2018, teda nie je v danej veci aktuálny pre pomery danej rodiny. Súd sa nestotožnil so záverom znalca o nedostatočnej stabilite vhodnosti podmienok pre maloleté deti, keď za posledné štyri roky štyri krát menila bývanie. Znalec posudzoval skutočnosti, ktoré sa udiali aj pred podaním návrhu na súd, t. j. pobyt matky v základnej škole. Súd už vyššie popísal sťahovanie matky počas konania. Okrem toho, k sťahovaniu došlo aj na strane otca - z nájmu, k rodičom, potom do rodinného domu. Znalec ani vo svojom dodatočnom vyjadrení pre súd pochopiteľne nevysvetlil, prečo z testu rodinných vzťahov maloletého N. uviedol, že náklonnosť maloletého je voči otcovi vyššia, keď pozitívne výroky boli s minimálnou prevahou v prospech matky a negatívne výroky s minimálnou prevahou v neprospech otca. Tiež nie je preskúmateľné tvrdenie znalca, že maloletý sa u matky necíti isto a bezpečne. Toto tvrdenie nielenže odporuje dokazovaniu vykonaného súdom prostredníctvom pohovorov s maloletými deťmi opatrovníkom za účasti psychológa, ale ani súd v znaleckom posudku nenašiel dostatočné odôvodnenie tohto tvrdenia znalcom.

41. Súd tiež nevykonal dôkaz správou Súkromnej základnej školy Lazovná 6, v ktorej bolo popísaný dôvod skončenia pracovného pomeru s matkou. Tento dôkaz získal otec oslovením zamestnávateľa matky, hoci s matkou nebol v žiadnom vzťahu (manžel, druh a pod.). Zamestnávateľ nemal zjavne súhlas s poskytnutím informácií o dôvodoch skončenia pracovného pomeru otcovi od matky, a ani otec splnomocnenie od matky na poskytnutie uvedených (osobných) údajov o matke. Zároveň súd poukazuje na to, že zo správy zo základnej školy, Lazovná na č. I. 62, ktorá predchádza dátumu listiny predloženej otcom zo dňa 19.09.2019, vyplýva, že pracovná morálka matky bola v poriadku, pracovné povinnosti si plnila dôsledne. Dôvodom ukončenia dohody bolo ukončenie činnosti s deťmi počas letných prázdnin.

42. Vzhľadom na to, že rodičia sa v konaní v zásade nevedeli bez rozhodnutia súdu dohodnúť o spôsobe trávenia Vianoc, Veľkej noci a letných prázdnin, aby sa predišlo podávaniu návrhov na súd, rozhodol súd autoritatívne o styku rodičov počas všetkých prázdnin. Súd upravil rozsah styku rodičov s maloletými deťmi počas všetkých prázdnin v rovnakom pomere. Pri úprave zimných prázdnin súd zohľadnil, že posledný Štedrý deň, ktorý bol v roku 2020, maloleté deti trávili u otca, a preto zimné prázdniny od

23.12. do 29.12. v nepárnom roku upravil matke tak, aby v najbližšom kalendárnom roku mohla s deťmi plnohodnotne tráviť vianočné sviatky a maloleté deti tak zažili tradície vianočných sviatkov aj v domácnosti matky. Keďže súd počas každého nepárneho roka matke umožnil tráviť vianočné sviatky každý párný rok, upravil styk matky s maloletými deťmi od 29.12. do 06.01. Veľkonočné prázdniny matke súd upravil na každý párný rok z dôvodu, že v nepárnom roku jej upravil vianočné sviatky. Súd veľkonočné prázdniny upravil už od stredy pred ich začiatkom z dôvodu, že od nasledujúceho dňa majú deti vyhlásené veľkonočné prázdniny. Z rovnakého dôvodu súd upravil styk matky počas veľkonočných prázdnin do utorka, kedy taktiež maloleté deti majú vyhlásené prázdniny. Jarné prázdniny súd matke upravil na každý nepárny rok z dôvodu, že veľkonočné prázdniny má matka upravené na párný rok. Rozsah styku matky s maloletými deťmi počas jarných prázdnin upravil od piatku pred ich začiatkom tak, aby matka si mohla naplánovať aktívne trávenie času s maloletými deťmi do nasledujúceho piatku preto, aby maloleté deti sa následne mohli zaklimatizovať v domácnosti otca pred nástupom do školského zariadenia. Letné prázdniny súd matke upravil v zmysle jej návrhu, ale s tým, že počas júla upravil dobu trvania do 16.07. a nie do 15.07. ako navrhovala matka z dôvodu rovnakého rozsahu trávenia detí s matkou a otcom, keďže mesiac júl a august má každý 31 dní. Súd nad rámec návrhu matky upravil aj jesenné prázdniny matke na každý párný rok z dôvodu, že jarné prázdniny má upravené na nepárny rok. Rozsah styku matky s maloletými deťmi počas jesenných prázdnin súd upravil odo dňa pred ich začiatkom tak, aby matka mala možnosť s deťmi tráviť plnohodnotne a aktívne toto obdobie, a to až do posledného dňa jesenných prázdnin. Styk otca s maloletými deťmi upravil vždy v opačnom roku ako matke a v rovnakom rozsahu, a to z rovnakých dôvodov ako matke. Čas preberania a odovzdávania maloletých detí na styk druhého rodiča súd upravil na 18.00 h z dôvodu jednotnosti času preberania maloletých detí rodičmi, keďže pri odovzdávaní detí v rámci striedavej osobnej starostlivosti upravil čas práve na 18.00 h. Súd z tohto dôvodu návrhu matky, ktorá navrhovala upraviť čas preberania maloletých detí počas prázdnin o 9.00 h a odovzdávania o 19.00 h nevyhovel.

43. Miesto prevzatia maloletých detí súd určil v mieste bydliska toho rodiča, ktorý dieťa odovzdáva do starostlivosti druhého rodiča a na styk s týmto rodičom. Rodičia sú povinní pripraviť maloleté deti na prevzatie druhým rodičom tak po stránke materiálnej zbalením ich nevyhnutných vecí a potrieb (školské potreby, lieky a pod.), ako aj po stránke psychickej, t. j. pripraví maloleté deti na to, že budú odovzdané druhému rodičovi, budú ich pozitívne motivovať k zmene výchovného prostredia a na účely výkonu styku.

44. Súd vzhľadom na ustanovenie § 62 ods. 6 Zákona o rodine dospel k záveru, že je potrebné, aby súd pre nepomer v príjmoch rodičov určil otcovi povinnosť prispievať matke na výživu maloletých detí podľa kritérií v zmysle § 75 Zákona o rodine, t. j. s ohľadom na odôvodnené potreby maloletých detí a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného tak, aby maloleté deti mali zachovanú približne rovnakú životnú úroveň. Priemerná mesačná mzda otca podľa potvrdenia zamestnávateľa otca na č. I. 1180 je 1903,57 eura netto. Otec má vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom maloletým deťom z manželstva. Manželka otca poberá rodičovský príspevok v sume 378 eur mesačne. Matka v čase rozhodnutia súdu je poberateľkou finančného príspevku v rámci projektu Prvá pomoc (pre šírenie COVID-19) v sume 360 eur mesačne a v rámci svojej podnikateľskej v mesiaci apríl fakturovala zmluvným partnerom sumu 750 eur (o čom predložila faktúry). Vzhľadom na to je zrejmé, že príjem matky je síce pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti dostatočný, avšak príjem otca predstavuje skoro jeden násobok príjmu matky. Z uvedeného dôvodu súd s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky pre maloleté deti v domácnosti matky, rozhodol o povinnosti otca prispievať na výživu maloletého v sume 70 eur mesačne, a v sume 50 eur mesačne na maloletú F.. Súd určil výšku výživného s poukazom na vek maloletých detí a s tým spojené bežné náklady na obuv, ošatenie, školské pomôcky a ďalšie nevyhnutné výdavky. U otca vzal do úvahy, jeho vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom maloletým deťom, ako aj potrebu zachovania životnej úrovne jeho rodiny. Uvedená suma podľa názoru súdu zásadne nezasiahne do jeho rodinného rozpočtu, pretože vzhľadom na striedavú osobnú starostlivosť jeho náklady na osobnú starostlivosť o maloleté deti, ktorú doposiaľ vykonával, klesnú o polovicu mesačne (2 týždne v mesiaci budú maloleté deti v starostlivosti matky). Vyživovaciu povinnosť súd neurčil od podania návrhu, ale od jeho doručenia, nakoľko striedavá osobná starostlivosť sa bude vykonávať až na základe doručenia tohto rozsudku.

45. Súd s poukazom na dôvody uvedené v odseku 37 a potreby bezproblémovej realizácie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov o maloleté deti, rodičom v zmysle § 37 ods. 2, písm. d) Zákona o rodine, nariadil výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica. Súd

nariadené výchovné opatrenie bude pravidelne hodnotiť v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a nevyklučuje, že v prípade, že splní svoj účel, aj z úradnej moci začne konanie o jeho zrušenie.

46. Súd znalcovi priznal znalečné v zmysle jeho vyčíslenia, ktorého správnosť a dôvodnosť skonštatoval v uznesení č. k. 32P/149/2017-1147 zo dňa 11.06.2020. Celkové trovy znalca predstavujú sumu 521,04 eura. Znalcovi bol vyplatený súdom preddavok v sume 250 eur, a to pomerne zo záloh zložených rodičmi (po 250 eur), u každého v sume 125 eur. Súd vyššie citovaným uznesením rozhodol o zaplatení zvyšnej časti znalečného v sume 271,04 eura z rozpočtových prostriedkov súdu. Preto štátu voči rodičom ostal nárok na náhradu trov konania v celkovej výške 271,04 eura, na úhradu ktorej v časti zvyšku preddavkov v sume 125 eur u každého rodiča upravil uctáreň súdu. Vo zvyšku trovy štátu neuhradené preddavkami rodičov v sume 21,04 eura súd pomerne rozdelil medzi rodičov, preto každý z nich je povinný štátu zaplatiť trovy konania v sume 10,52 eura pripojeným príkazom na úhradu.

47. Súd vzhľadom na mimosporový charakter konania, ktoré môže začať aj bez návrhu, keď nie je v zmysle § 40 CMP viazaný návrhmi účastníkov konania a môže prisúdiť viac, rozhodol o predbežnej vykonateľnosti rozsudku podľa § 233 CSP. Súd takto rozhodol vzhľadom na výnimočnosť prejednávaneho prípadu, jeho zložitosť a rozsah spisu. V časti úpravy styku a striedavej osobnej starostlivosti je nevyhnutné, aby sa účastníci konania riadili pravidlami nastavenými súdom v týchto otázkach už od doručenia rozsudku. Maloleté deti sú od roku 2018 v dočasnej starostlivosti otca. Styk matky v zmysle neodkladného opatrenia podľa vykonaného dokazovania nezodpovedá ich záujmu, čo je konštatované v odôvodnení tohto rozhodnutia. Matka po dobu skoro troch rokov nevykonáva osobnú starostlivosť o maloleté deti, hoci ako ukázalo dokazovanie, boli na to splnené podmienky. Uvedený režim nastavený neodkladným opatrením, ktorého trvanie bolo vymedzené do právoplatného skončenia konania vo veci samej, spôsobuje maloletým deťom smútok za matkou, nerešpektuje právo maloletých detí na súdom zistenú plnú starostlivosť zo strany oboch rodičov a znemožňuje matke podieľať sa na výchove maloletých detí v rozsahu, ktorý súd zistil vykonaným dokazovaním. Pokiaľ bola súdom zistená vhodnosť striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti, pričom matke bolo po značnú dobu znemožnené podieľať sa starostlivosťou na výchove maloletých detí, je v záujme maloletých detí, aby sa začala vykonávať od doručenia rozhodnutia zo strany súdu. Inak bude ďalej vznikať ujma vyplývajúca z porušovania čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa u maloletých a článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na strane matky. Možnosť určiť predbežnú vykonateľnosť rozsudku v otázke výchovy umožňuje aj judikatúra súdov, ktorú možno považovať za ustálenú. V komentári k CSP vydanému nakladateľstvom C. H. Beck v roku 2016 pod vedením Prof. Števéčka je k § 233 CSP pripojený prehľad judikatúry označený ako Z IV, s. 142 (Sborník stanovisek, zpráv a rozhodování soudů a soudních rozhodnutí NS ČSSR, ČSR, a SSR 1970-1983, sv. IV, vydal NS ČSSR nákladem SEVT, Praha 1986), podľa ktorého v prípadoch, keď to vyžaduje záujem dieťaťa, súdy predbežným opatrením nariaďujú, aby rodičia odovzdali dieťa do výchovného zariadenia, prípadne vyslovujú predbežnú vykonateľnosť rozsudku v nariadení ústavnej výchovy. Uvedené závery sú v režime CMP naďalej použiteľné (prítomné znenie § 162 ods. 3 OSP je v zásade totožné ako § 233 CSP). Súd citlivo zvažoval, či z úradnej moci nariadi nové neodkladné opatrenie v rozsudku, prípadne samostatným uznesením, avšak dospel k záveru, že rovnaké účinky ako nové neodkladné opatrenie bude mať aj vyslovenie predbežnej vykonateľnosti rozsudku, ktorý vychádza z preukázania rozhodujúcich skutočností, nie len ich osvedčenia. Zároveň s ohľadom na dĺžku konania, rozsah spisu, sa uvedený postup javí ako hospodárny a spravodlivý pre vzájomné usporiadanie vzťahov voči maloletým deťom, chrániac ich záujem. Súd s poukazom na ustanovenie § 44 CMP súd nerozhodol o predbežnej vykonateľnosti výroku o výživnom.

48. Súd o trovách konania rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

doručenia,

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok).